

100 ASKELTA
SUOMEN
TULEVAISUUTEEN

Suomi
Finland
100

Suomen askeleet

-kansalaiskeskustelun kooste

KAJAANI 23.2.2017

100 ASKELTA SUOMEN TULEVAISUUTEEN

Kansalaiskeskustelujen sarja *Suomen askeleet* järjestettiin vuonna 2017 Suomen itsenäisyyden juhlavuoden kunniaksi. Keskusteluja pidettiin eri puolilla Suomea ja ulkosuomalaisen parissa.

Yli 30 tilaisuudessa pohdittiin, mitä Suomessa seuraavan sadan vuoden aikana tapahtuu, miten tavoitellaan hyvää elämää ja kuinka toimitaan yhdessä tulevien sukupolvien hyväksi. Keskusteluja koordinoi Kansanvalistusseura (KVS), ja niiden toteuttamiseen osallistui kansalaisjärjestöjä ja kansalaisopistoja lähes kaikista maakunnista sekä ulkomailta.

Uutta keskustelukulttuuria luomassa

Suomen askeleet -keskusteluissa etsittiin kansalaisvoimin ratkaisuja kysymyksiin, joiden edessä asiantuntijat ja viranomaisetkin ovat usein ymmällään. Vastauksiksi osallistujat muotoilivat arvomuutoksiin ja käytännön tekoihin perustuvia hyvän elämän avaimia.

Tapahtumissa harjoitettiin yhdenvertaista, avointa keskustelukulttuuria. Näin avattiin ovia tulevaan. Keskusteluissa liennytettiin yhteiskunnallisia jännitteitä. Niissä otettiin askeleita kohti maailmaa, jossa toisistaan poikkeavien näkemysten kuuleminen ja kansalaisten yhteistyö ovat mahdollisia.

Tilaisuuksissa käytettiin yhdenvertaiseen ideointiin ja vaikuttamiseen tähtäävää *World Cafe* -menetelmää.

Tapahtuman aluksi osallistujat johdateltiin teemaan asiantuntijoiden puheenvuoroilla. Pienryhmissä fasilitaattori eli jututtaja tuki keskustelun sujuvuutta ja sitä, että ryhmässä kaikki saivat ajatuksensa kuuluviin. Lopuksi ryhmien ideat kerättiin talteen, ja niiden suosio mitattiin äänestämällä. Paikalliset äänet laskettiin yhteen ja suosituimpia ja käytännöllisimpiä valittiin verkkoon kaikkien halukkaiden äänestettäväksi.

Tätä keskustelun tiivistelmää lukiessasi voit miettiä, mitkä ovat sinun keinosi tarttua asioihin ja miten käytät hyvän elämän avaimia omassa arjessasi. Sekä, kuinka toimit yhdessä toisten kanssa paikallisesti ja globaalisti rakentavasti?

Kajaanin askeleet

Kajaani on lähes 38 000 asukkaan kaupunki ja Kainuun maakuntakeskus. Kaupunki on perustettu 1651. Vaihe-rikkaan historian kaupungissa katseltiin tulevaisuuteen helmikuuisessa kansalaiskeskustelussa, johon osallistui 27 kajaanilaista. Tilaisuuden emännöi Kajaanin kansalaisopisto.

Keskustelun aluksi nähtiin tietokirjailija, tutkimusprofessori emerita **Marjatta Bardyn** sekä kestävän kehityksen ja koulutuksen asiantuntija **Erkka Lainisen** alustusvideot tulevaisuuden suurista yhteiskunnallisista kysymyksistä. Sivistysjohtaja **Mikko Saari** kertoi tulevan sadan vuoden kehityksestä ja konkreettisista näkymistä. Koordinaattorina toimi kansalaisopiston rehtori **Aune Kariluoto**.

Keskustelun ensimmäinen kysymys oli: ”Miten pidämme huolta siitä, että kaikilla on samat mahdollisuudet tavoitella omaa hyvää elämäänsä?”

Kysymyksen äärellä keskusteltiin kasvatuksen roolista ja tasa-arvoisesta koulutuksesta. Myös yksilöllisyyden ja yhteisöllisyyden teemat puhututtivat. Ratkaisuehdotukseksi muotoutui muun muassa esitys, että kaikkiin päätöksiin pitäisi lisätä sukupolvivaikutusten arviointi. Äänestyksessä suosituimmiksi nousivat kuitenkin koulutukseen liittyvät kokonaisvaltaiset ratkaisut. Kaksi parasta sai yhtä paljon ääniä: ”Säilytetään tasa-arvoiset, innovatiiviset mahdollisuudet elinikäiseen oppimiseen.” ja ”Otamme yhteiseksi tavoitteeksi ja varmistamme, että jokaisella on mahdollisuus hyvään kotiin, päivähoitoon ja koulutukseen.”

Toinen kysymys kuului: ”Kuinka voimme toimia juuri nyt niin, että tulevat sukupolvet voivat hyvin?”

Pohdinta yhteisöllisyydestä jatkui. Lisäksi puhuttiin liikunnan ja kehotietoisuuden tärkeydestä. Osansa keskustelussa saivat myös ilmaston ja luonnon säilyttäminen, työn arvostaminen ja yrittäjähenkisyys. Ehdotuksiin tiivistyi muun muassa toive luonnon ja liikunnan tutuksi tekemisestä retkeilyn ja luontokasvatuksen avulla. Vastauksena kysymykseen kajaanilaiset valitsivat ideoistaan suosikiksi: ”Osallisuuden edistäminen, että ihminen tuntee olevansa osa yhteiskuntaa.”

Kolmanneksi kysyttiin: ”Mitä konkreettista voimme tehdä nyt omalla alueellamme, omassa kunnassamme, jotta kaikilla olisi hyvä elää seuraavan sadan vuoden aikana?”

Kysymys sai paneutumaan entistä paremmin luonnon ja ympäristön kohtelemisen merkitykseen sekä paikallisesti että globaalisti. Paikallista ruuan tuotantoa kannatettiin, ja maaseudun elävyyden toivottiin jatkuvan etätöitä hyödyntämällä, yrittäjyyteen kannustamalla ja kehittämällä joukkoliikennettä. Ehdotuksista suosituimmaksi äänestettiin: ”Lisääntyvä ylisukupolvisuus ja yhteisöllisyys tiivistämällä yhteiskuntarakennetta, opettamalla sosiaalisia taitoja, sekä tarjoamalla lapsille enemmän luontokokemuksia (ilman ylisuojelua ja pelkoti-loja).”

Askeleita eteenpäin

Keskustelujen ehdotuksia voi kehittää omissa yhteisöissä, omassa kunnassa, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti. Paikalliset ideat toimitetaan kunkin keskustelupaikkakunnan päättäjille. Keskustelut kootaan väliraportiksi ja esitellään kesällä 2017 SuomiAreenalla Porissa.

Osalla paikkakunnista nuorisovaltuustot jatkavat ehdotusten kehittämistä. He esittävät näkemyksensä Suomen askeleista tulevaisuuteen valitsemallaan menetelmällä esimerkiksi taidenäyttelyn, näytelmän tai paneelin muodossa.

Keskusteluista koostettuja väittämiä ja ehdotuksia voi äänestää osoitteessa 100askelta.fi. Verkosta löytyvät myös koko Suomen kattaneen keskustelutarjan tulokset.

Sosiaalisessa mediassa keskustelu jatkuu eri kanavissa aihetunnisteella **#100askelta**

facebook.com/100askelta

twitter.com/100askelta

instagram.com/100askelta

Kaikki Kajaanin keskustelun ratkaisuehdotukset

1. Miten pidämme huolta siitä, että kaikilla on samat mahdollisuudet tavoitella omaa hyvää elämäänsä?

- Luovumme uusliberalistisesta ajatustavasta.
- Säilytetään tasa-arvoiset, innovatiiviset mahdollisuudet elinikäiseen oppimiseen.
- Kasvatetaan vastuullisia kansalaisia.
- Otamme yhteiseksi tavoitteeksi ja varmistamme, että jokaisella on mahdollisuus hyvään kotiin, päivähoidon ja koulutukseen.
- Kaikkiin päätöksiin sukupolvi vaikutusten arviointi.

2. Kuinka voimme toimia juuri nyt niin, että tulevat sukupolvet voivat hyvin?

- Yhteisöllisyyden lisääminen ilmaisukeinojen opetuksen ja sukupuolten välisen tasa-arvon korostamisen avulla.
- Luontoretkeilyn ja luontokasvatuksen avulla luonto ja liikunta tutuksi.
- Osallisuuden edistäminen, että ihminen tuntee olevansa osa yhteiskuntaa.
- On tuotava esille hyviä käytäntöjä ja positiivisia asioita mediassa.
- Näköalattomuus, joutilaisuus ja tavoitteiden puuttuminen muutettava kohti kannustavaa elämää ja yhteiskuntaa.
- Annamme tuleville sukupolville turvallisen, yrittäjyyshenkisen, kansainvälisen ja vastuullisuuteen kasvattavan kasvuympäristön.

3. Mitä konkreettista voimme tehdä nyt omalla alueellamme, omassa kunnassamme, jotta kaikilla olisi hyvä elää seuraavan sadan vuoden aikana?

- Lisääntyvä ylisukupolvisuus ja yhteisöllisyys tiivistämällä yhteiskuntarakennetta, opettamalla sosiaalisia taitoja sekä tarjoamalla lapsille enemmän luontokokemuksia (ilman ylisuojelua ja pelkotiloja).
- Ilmastomuutoksen torjunta, lajikadon estäminen paikallisella tuotannolla ja toimilla.
- Ennakoidaan tuleva kehitys koskien työpaikkoja, luontoa, koulutusta ja kulttuuria.
- Työllisyyden säilyttäminen/lisääminen tukemalla yrittäjyyttä ja vastuullista kaivostoimintaa.
- On vaalittava maakunnan resursseja (kulttuuri, luonto yms.), jotta saadaan aikaan lisää elinkeinollisia mahdollisuuksia tulevienkin polvien hyödynnettäväksi.
- Joukkoliikenteen lisääminen syrjäytymisen ehkäisemiseksi ja tavoitettavuuden parantamiseksi. (Syrjäseuduilta palvelujen ääreen helposti.)
- On houkuteltava Kainuuseen ihmisiä muualta.

100 ASKELTA SUOMEN TULEVAISUUTEEN

Sivistyksen puolustaja

Kansanvalistusseura järjesti kansalaiskeskustelut osana Suomen itsenäisyyden juhlavuoden hanketta *100 askelta Suomen tulevaisuuteen*. Kaikkien aikojen kansalaiskeskustelussa pohdittiin, mitä pitäisi tehdä, jotta Suomessa olisi hyvä elää sadan vuoden kuluttua. Hankkeen rahoittivat Kansanvalistusseura, Valtioneuvoston kanslian Suomi 100 -ohjelma, Alfred Kordelinin säätiö, Svenska Kulturfonden, Suomalais-ruotsalainen kulttuurirahasto ja ulkoministeriön Eurooppatiedotus.

Kansanvalistusseura on vuodesta 1874 puolustanut sivistystä yhteiskunnan tärkeimpänä arvona. Sivistys tuottaa taitoja elää toisia ja ympäristöä kunnioittaen ja luo edellytyksiä aktiiviselle kansalaisuudelle. Aikuiskoulutuksen asiantuntijana, kouluttajana ja palvelujen tuottajana Kansanvalistusseura edistää jokaisen oikeutta elinikäiseen oppimiseen.

kvs.fi

Keskustelusarjaa toteuttamassa oli lukuisia kansalaisopistoja, korkeakouluja ja kansalaisjärjestöjä eri puolilta Suomea ja ulkosuomalaisten parista:

Kansalaisopistojen liitto KoL
Suomen Nuorisovaltuustojen liitto Nuva ry.
Suomi-Seura
Linnalan opisto
Helsingin työväenopisto
Ahjolan kansalaisopisto
Jyväskylän kansalaisopisto
Vaasan työväenopisto
Ranuan kansalaisopisto
Lapuan kansalaisopisto
Soisalo-opisto
Järvilakeuden kansalaisopisto
Leader Aisapari
Nurmijärven opisto
Porvoon kansalaisopisto
Keravan opisto
Turun suomenkielinen työväenopisto
Puumalan kansalaisopisto
Kurikan kansalaisopisto

Rauman kansalaisopisto
Pieksämäen seutuopisto
Kouvolan kansalaisopisto
Sofia-opisto Fuengirola
Kuopion kansalaisopisto
Seinäjoen kansalaisopisto
Kaukametsän opisto
Espoon työväenopisto
Järvi-Pohjanmaan kansalaisopisto
Mäntsälän kansalaisopisto
Itä-Suomen yliopisto
Joensuun seudun kansalaisopisto
Lapin ammattikorkeakoulu
SFV studiecetralen
Ranuan kansalaisopisto
Keravan opisto
Sotkamon kansalaisopisto
Osuuskunta Törmäämö
Bildningsalliansen